

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 323.

82de Møde.

Tredagen den 24de Mai.

(Fortf.)

Ordføveren (fortsat): Det er nu det ene Spørgsmaal; det andet Spørgsmaal er dette: hvorvidt Udvalget har havt Ret i at foreslaae Pensjonsberettigelsen knyttet til en Ansættelse i Statens Tjeneste, som ikke kan kaldes fast; og dette, mine Herrer, er et Spørgsmaal, som er af temmelig betydelig Vigtighed i administrativ Henseende, fordi det jo afhænger af, hvorvidt det overhovedet maa ansees for at være ønskeligt og heldigt, at man lader endeel af de nuværende faste Statsembeder gaae over til at blive saadanne, i hvilke de Paagjældende kun ansættes paa Tid, og det er det, som Udvalget har troet vilde være en tidsvarende Reform at foretage. Man har, som jeg tog mig den Frihed at udvikle igaar, troet at maatte fjerne mellem den Klasse af Statsembedsmænd, som man burde knytte til Statstjenesten for bestandig, og den Klasse derimod, som kommer til at staae i et mere løst Forhold til Staten, idet der altid vil være nok at faae af dem, og som man derfor kun skal søge at binde for en vis kortere Tid. Man har troet, at man paa denne Maade vilde opnaae det dobbelte Niemed, baade at fastsætte Pensjonsbyrden efter en for Staten fordelagtigere Maalestok, og dernæst ogsaa at bringe disse Embedsmænd i det rette Forhold til Staten, saavel med Hensyn til deres Tjeneste, som med Hensyn til deres Pension. Forresten, skjøndt de fleste af de ærede Talere ikke have gaaet videre ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det var et rigtigt Princip at ansætte endeel af Statens Tjenere paa en kortere Tid, og da efter dennes Udløb fornye Ansættelsen, naar de havde gjort sig dygtige dertil —, maa jeg dog efter den Stemning, som er gaaet igjennem forskellige Taleres For-

drag, troe, at man i det Hele taget ikke har været utilbøielig til at finde, at der i en saadan Betragtning kunde være noget Rigtigt. Jeg maa med Hensyn til en Bemærkning, som faldt fra den ærede Ste. Københavnske Rigsdagsmand (David), angaaende Udvalgets Forslag med Hensyn til Stiftelser, gjøre den Bemærkning, at jeg ikke kan være aldeles enig med ham i dette Punkt, at det skulde være noget saa aldeles Tilfældigt, om en Stiftelses Budget optoges i Finantsloven eller ikke. Jeg maa for det første antage, at der maa gjøres en Forskjel mellem om en saadan særegen Statsstiftelses Budget virkelig som Budget er opført i Finantsloven, eller om det blot er blevet meddeelt til Efterretning. Den ærede Taler gjorde opmærksom paa, at Finantsudvalget havde forlangt meddeelt i Fremtiden Budgetter for visse Stiftelser, og dette forholder sig fuldkommen rigtigt, men jeg erindrer ikke, at Finantsudvalget har fordret disse Stiftelses Budgetter optagne i Finantsloven, saa at Thinget kunde komme til at votere derover, og nu synes det mig dog at være ganske klart, at, naar Rigsdagen bestemmer, at de og de Udgifter maae finde Sted ved en særlig Pension, saa maa man sige, at dette er et sikkert Tegns paa, at Stiftelsen er en Statsstiftelse, hvorimod naar Budgettet kun meddeles til Efterretning i de Tilfælde nemlig, hvor Staten har visse Tilskud at gjøre, da er det kun, fordi Rigsdagen maa forlange sig underrettet om en saadan Stiftelse bestyres økonomisk og paa den rette Maade efter sin Bestemmelse, for at see, om det er nødvendigt at bevilge det Tilskud, som maa ansees at være fornødent. Jeg maa i det Hele taget gjøre opmærksom paa, at der dog virkelig gives en Mængfoldighed af Stiftelser her i Landet, som man dog ikke uden videre kan optage paa Budgettet; der er de Stiftelser, som have en heel privat Natur, og Stiftelser, som have en halv privat Natur, og som det